રસીકરણ

સગર્ભા સ્ત્રીઓ, નવજાત શિશુઓ અને બાળકો માટે રાષ્ટ્રીય રસીકરણ સમય પત્રક

રસી	ક્યારે આપવી	ડોઝ	ક્યાં આપવી	ક્યા અંગમાં આપવી
સગર્ભા સ્ત્રીઓ માટે				
ટીડી – ૧	સગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન વહેલી તકે	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	હાથનાં બાવડા પર
ટીડી – ૨	ટી.ડી. ૧ રસી આપ્યાના ચાર અઠવાડીયા પછી	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	હાથનાં બાવડા પર
ટીડી બુસ્ટર	છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં સગર્ભાવસ્થામાં ટીટી/ ટીડી ની રસીના બે ડોઝ લીધા હોય તો	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	હાથનાં બાવડા પર
નવજાત શિશુઓ માટે (૦ થી ૧ વર્ષ દરમ્યાન)				
ઝેરી કમળાની રસી	જન્મ સમયે અથવા જન્મના ૨૪ કલાકમાં, શક્ય એટલા વહેલા	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	ડાબી જાંઘ પર વચ્ચે અને બહારની બાજુ
ઓરલ પોલીયો–૦	જન્મ સમયે અથવા જન્મના ૧૫ દિવસની અંદર, શક્ય એટલાં વહેલા	બે ટીપાં	મોં વાટે	મોં વાટે
બી.સી.જી.	જન્મ સમયે અથવા બાળક એક વર્ષનું થાય ત્યાં સુધીમાં શક્ય હોય તેટલું વહેલું	૦.૧ મિ.લિ (બાળક એક મહિનાનું થાય ત્યાં સુધી ૦.૦૫ મિ.લિ.)	ચામડીના પ્રથમ પડમાં (Intradermal)	ડાબા હાથના બાવડા પર
ઓરલ પોલીયો ૧,૨,૩	છઠ્ઠા અઠવાડિયે, ૧૦માં અઠવાડિયે, ૧૪મા અઠવાડિયે	બે ટીપાં	મોં વાટે	મોં વાટે
રોટા વાયરસ ૧,૨,૩	છઠ્ઠા અઠવાડિયે, ૧૦માં અઠવાડિયે, ૧૪મા અઠવાડિયે	૨ મિ.લિ.	મોં વાટે	મોં વાટે
ન્યુમોકોકલ કોન્જયુગેટ વેક્સીન ૧,૨,બુસ્ટર	છઠ્ઠા અઠવાડિયે, ૧૪માં અઠવાડિયે, ૯ મહિના પુરા થાય ત્યારે	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	જમણી જાંઘ પર વચ્ચે અને બહારની બાજુ
પેન્ટાવેલેન્ટ ૧,૨,૩	છઠ્ઠા અઠવાડિયે, ૧૦માં અઠવાડિયે, ૧૪ અઠવાડિયે	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	ડાબી જાંઘ પર વચ્ચે અને બહારની બાજુ
એફ–આઈ.પી.વી. ૧,૨,૩	છઠ્ઠા અઠવાડિયે, ૧૪માં અઠવાડિયે, ૯ મહિના પુરા થાય ત્યારે	૦.૧ મિ.લિ.	ચામડીના પ્રથમ પડમાં	પ્રથમ અને બીજો ડોઝ– જમણા હાથના બાવડા પર ત્રીજો ડોઝ– ડાબા હાથના બાવડા પર
ઓરી–રૂબેલા – ૧	૯ મહિના પુરા થયા પછી અને ૧૨ મહિના સુધીમાં (૫ વર્ષ સુધી આપી શકાય)	૦.૫ મિ.લિ.	ચામડીની નીચે	જમણા હાથનાં બાવડા પર
વિટામીન–એ પહેલો ડોઝ	૯ મહિના ઓરી–રૂબેલાની રસીની સાથે	૧ મિ.લિ.	મોં વાટે	મોં વાટે
બાળકો માટે (૧ વર્ષ થી ૧૬ વર્ષ દરમ્યાન)				
ઓરી–રૂબેલા – ૨	૧૬ થી ૨૪ મહિના	૦.૫ મિ.લિ.	ચામડીની નીચે	જમણા હાથનાં બાવડા પર
ત્રિગુણી બુસ્ટર – ૧	૧૬ થી ૨૪ મહિના	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	ડાબી જાંઘ પર વચ્ચે અને બહારની બાજુ
ઓરલ પોલીયો બુસ્ટર	૧૬ થી ૨૪ મહિના	બે ટીપાં	મોં વાટે	મોં વાટે
વિટામીન એ બીજો થી નવમો ડોઝ	૧૬ મહિને ત્રિગુણી/ઓરલ પોલીઓ બુસ્ટર સાથે ત્યાર બાદ દર છ મહિને	બે મિ.લિ.	મોં વાટે	મોં વાટે
ત્રિગુણી બુસ્ટર – ૨	૫ થી ૬ વર્ષ	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	હાથનાં બાવડા પર
ટીડી	૧૦ વર્ષે અને ૧૬ વર્ષે	૦.૫ મિ.લિ.	સ્નાયુમાં	હાથનાં બાવડા પર

સગર્ભાવસ્થા ૩૬ અઠવાડિયા થાય તે પહેલાં ટીટી/ટીડીની રસી–૨ અથવા બુસ્ટર ડોઝ આપી દેવો. આમ છતાં ૩૬ અઠવાડિયાથી વધુ સમય પસાર થઈ ગયો હોય તો પણ આ ડોઝ આપવો. સગર્ભા સ્ત્રીને અગાઉ ટીટી/ટીડીની રસી આપવામાં ન આવી હોય તો પ્રસૂતિની પીડા વખતે ટીટી/ટીડીની રસી આપવી.

સગર્ભા સ્ત્રી તથા બાળક બંન્ને દરેક રસી સમયસર મળવી જરૂરી છે.

સમજદારી દાખવોઃ
આપના બાળકનું
સંપૂર્ણ રસીકરણ કરાવો

सत्यमेव जयते
આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર

NATIONAL HEALTH MISSION
राष्ट्रीय स्वास्थ्य मिशन

unicef
for every child